

Отже, досліджуючи антропонімійний матеріал легенд та оповідань про опришків, ми спостерігали різні способи і засоби найменування особи на Гуцульщині на поч. XVIII ст., характерні особливості гуцульського антропонімікону.

МИРОСЛАВА ПІГУР

/ Тернопільський педагогічний інститут /

ОДНА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА ПРАЦЯ
ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

У своїх працях В.Гнатюк насамперед цікавився суспільно-історичною поезією, бо ці твори тісно пов'язані з життям народу, пояснюють його історію.

Він підкреслював, що фольклор - це постійне джерело, яке живе з рамках людського колективу: "Доки народ жив, доти Його жите мусить мати конкретні форми на зверха, які мусять об'являтися між іншим і в Його народній поезії. Цілковитий загин народної поезії означав би й загин народа" /В.Гнатюк. Пісенні новотвори. -ЗНТШ, т. I, -с. 9/.

Серед пісennих жанрів /в основу, поділу на жанри клав Його суспільну функцію/ В.Гнатюк окремо виділив лірницькі пісні. Крім записів цих пісень, фольклорист склав і словник лірницького говору. За словами В.Гнатюка, лірники, крім пісень народних, виконували і пісні, що мають джерело в писемній літературі. Цей проблемі В.Гнатюк присвятив працю,,Лірники Бучацького повіту в Галичині" /див. : ЕЗ, II, 1896/.

Свою мову лірники зовуть либійською. "Мова та ограничилась не многими словами і не знаю, чи ще з раз знайшло би ся в ній тількоє слів, кількоє в записаних" /В.Гнатюк. Словарець лірницького говору.

-ЕЗ, т. 2, -с. 6/.

Словарець, складений В.Гнатюком, включає 381 реєстрове слово, враховуючи форми слів, напр., форми роду: стаурочник - кум, стаурочниця - кума.

В Словник внесено назви місцевостей цим говором: Калути - Чернівці, Корішки - Заліщики, Бучпіль - Бучац, Пітрусьянка - Скала, Бутнью - Борщів і ін.

Словарець включає в свій склад також 23 звороти, наприклад: пнай з мањком-ходи зі мною; попнайм до щуста-підемо до міста; мањко вольну-я хочу; з Йутного - з другого і ін. Характерним є те, що формальна структура цих зворотів рівнозначна структурі аналогічних зворотів української мови.

Всі реєстровані слова подано в алфавітному порядку з наголосом, а справа подається їх тлумачення: андрус - брат, андруска - сестра, арнák - когут, арнáчка - курка.

Форми роду в лірницькому говорі утворено аналогічно до форм роду в українській мові: андрус-андrusка. Аналогічні /за формальною структурою/ словотворчі процеси спостерігаються і в утворенні різних частин мови лірницького говору: козумний-козум /розумний-розум/, кубрити-кубрак /жебрати-жебрак/, двінька-двійний /два-другий/.

Є в цьому говорі і пестливі форми: Йуниц-син; Йунчик-синочок. Частка - ся в зворотних дієсловах має форму сьи і з дієсловами пишеться окремо: льфтати сьи - сміятись, лубунити сьи - сваритись. Така специфічність лексики жанру дає змогу відшукати відомості про заняття співців-лірників, про умови їх життя.